

Chính sách thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài của Ấn Độ

HOÀNG THỊ HỒNG MINH*

Tóm tắt: Với một nền kinh tế mới nổi như Ấn Độ, FDI là động lực chính thúc đẩy tăng trưởng và là nguồn tài chính phi nợ quan trọng đối với chiến lược phát triển kinh tế tổng thể. Kể từ những năm 1990, Chính phủ Ấn Độ đã không ngừng nỗ lực cải cách để chính sách FDI trở nên thân thiện hơn với các nhà đầu tư và tháo gỡ các nút thắt chính sách vốn đang cản trở dòng vốn đầu tư vào Ấn Độ. Bài viết hướng tới mục tiêu phân tích, đánh giá thực trạng thu hút FDI và các chính sách về FDI của Ấn Độ trong những năm qua, từ đó rút ra những bài học kinh nghiệm phù hợp với thực tiễn Việt Nam.

Từ khóa: Chính sách thu hút FDI, điểm nghẽn chính sách, Ấn Độ.

1. Tổng quan về thu hút FDI của Ấn Độ

Nhận thức được tầm quan trọng của FDI, Chính phủ Ấn Độ đã nỗ lực xây dựng khung chính sách tương đối toàn diện và mang tính hỗ trợ cao về FDI, với nhiều cơ chế ưu đãi hấp dẫn và quy định quản lý thân thiện với nhà đầu tư. Ngoài môi trường thể chế thuận lợi, Ấn Độ cũng được đánh giá là nước có nền kinh tế năng động, thị trường khổng lồ nhiều tiềm năng, môi trường kinh doanh lành mạnh và có tính cạnh tranh cao, nguồn nhân lực giá rẻ và có một bộ phận có trình độ chuyên môn cao.

Năm 2020 - 2021, bất chấp những khó khăn do đại dịch Covid-19 gây ra, Ấn Độ vẫn thu hút được một lượng FDI cao kỷ lục. Theo Cục Xúc tiến Công nghiệp và Thương mại Nội địa thuộc Bộ Công thương Ấn Độ (DPIIT, 2021), tổng FDI của Ấn Độ trong năm 2020/2021 đạt gần 82 tỷ USD, tăng 10% so với năm tài chính trước và cũng là mức cao nhất từ trước đến nay. Dòng vốn FDI cổ phần (FDI equity inflows) cũng tăng 19%, từ 49,98 tỷ USD lên 59,64 tỷ USD. Ngành sản xuất Phần cứng và Phần mềm máy tính là ngành thu hút FDI nhiều nhất của Ấn Độ trong năm 2020/2021, chiếm tới 44% tổng quy mô vốn FDI cổ phần, theo sau là các ngành xây

dựng hạ tầng (chiếm 13%) và Dịch vụ (8%). Các ngành khác cũng ghi nhận sự tăng trưởng mạnh về FDI là chế biến cao su, thương mại bán lẻ, dược phẩm và sản xuất thiết bị điện.

Thống kê gần đây của Cục xúc tiến Công nghiệp và Nội thương (thuộc Bộ Công thương Ấn Độ) (DPIIT, 2022) cho biết, quy mô FDI của Ấn Độ đã tăng gần 20 lần kể từ năm tài chính 2000/2001 đến năm 2021/2022. Tính từ tháng 4/2000 đến tháng 6/2022, tổng giá trị FDI lũy kế của Ấn Độ đã đạt 871,010 tỷ USD. Con số ấn tượng này được cho là thành quả của những nỗ lực cải cách chính sách không ngừng nghỉ của Chính phủ Ấn Độ để cải thiện môi trường kinh doanh và nới lỏng các quy định về quản lý đầu tư nước ngoài. Riêng trong quý II/2022, Ấn Độ đã thu hút tổng cộng 22,347 tỷ USD, trong khi quy mô dòng vốn FDI cổ phần cũng đạt 16,589 tỷ USD. Từ tháng 4/2021 đến tháng 5/2022, ngành sản xuất Phần cứng và Phần mềm máy tính tiếp tục là lĩnh vực thu hút FDI nhiều nhất, đóng góp tới 14,46 tỷ USD, theo sau là các ngành sản xuất ô tô (6,99 tỷ USD), thương mại (4,53 tỷ USD) và xây dựng (3,37 tỷ USD). Các quốc gia đầu tư nhiều nhất vào Ấn Độ lần lượt là Singapore (15,87 tỷ USD), Mỹ (10,54 tỷ USD), Mauritius (9,39 tỷ USD) và Hà Lan (4,62 tỷ USD).

*Viện Kinh tế và Chính trị thế giới